

УДК 504.05

Незгода Л.М.¹, Сохрякова Т.В.², Калантаєв А.Д.³

¹ старш. викл. НУ «Запорізька політехніка»

² зав. лаб. НУ «Запорізька політехніка»

³ студ. гр. БАД-110 НУ «Запорізька політехніка»

ЕКОЛОГІЯ В ЛАНДШАФТНОМУ ДИЗАЙНІ

Ландшафтний дизайн або ландшафтна архітектура — мистецтво, що перебуває на стику трьох напрямків: з одного боку, архітектури, будівництва

та проектування (інженерний аспект), з іншого боку, ботаніки та рослинництва (біологічний аспект) і, з третього боку, в ландшафтному дизайні використовуються відомості з історії (особливо з історії культури) і філософії.

На відміну від садівництва і городництва, основне завдання яких має сільськогосподарську спрямованість (підвищення врожайності садово-городніх культур), ландшафтний дизайн — більш загальна та універсальна дисципліна. Головне завдання ландшафтного дизайну — створення гармонії, краси в поєднанні з вигодами використання інфраструктури будинків, згладжування конфліктності між урбанізаційними формами й природою, часто від них страждає.

Ландшафтний дизайн може бути окремим випадком більш загального поняття — ландшафтного проектування.

Основним завданням ландшафтного дизайну є створення комфортного середовища для життєдіяльності людини з екологічних, функціональних та естетичних показниками.

Екологічність ландшафтно́ї архітектури та дизайну можна визначити як природність, стійкість, природну гармонію, орієнтацію на користь фізичному здоров'ю, психологічним і духовним потребам людини.

Ці цілі закладаються в основу екологічного ландшафтного проектування, яке включає: створення ідеї та образу ландшафту; продумування зонування; рельєфу; дорожньо-тропічної мережі; дендроплан (основних дерев і чагарників); проектування водойми; інженерних мереж і комунікацій та інші аспекти.

Сьогодні у світі та в Україні виділяються такі основні напрямки при створенні екологічних ландшафтів:

- природний сади
- екологічно стійкі сади
- пермакультурні ландшафти
- етно-екологічний напрям
- органічна ландшафтна архітектура.

Природні сади — стилістичний напрям пов'язаний зі створенням садів, що нагадують природні ландшафти. Тут використовуються плавні природні форми, часто застосовуються природні, дикі види рослин місцевої флори.

Екологічно стійкі сади — це напрямок який орієнтований не стільки на зовнішній стиль, а більш на функціонування саду як збалансованої екологічної системи. Для даного типу саду також дуже характерно використання природних видів і місцевих сортів, екологічних матеріалів,

біоекологічні технології створення водойми, лугові газони з диких трав і квітів.

Пермакультури ландшафту— це напрямок тісно пов'язаний з попереднім, і виражається як абсолютний його варіант. Такий ландшафт — природне поєднання рельєфу, ґрунту, водойм, рослин, грибів, мікроорганізмів, тварин. Щоб створити його необхідні глибокі екологічні знання і природне чуття.

В основу етно-екологічного напрямку покладено народні та місцеві традиції, які у своїй основі екологічні та органічні для даної місцевості.

Напрямок органічної ландшафтної архітектури заснованим на початку XX століття Саливоном і Райтом. У завдання органічного ландшафтного архітектора при створенні ландшафту, що оточує будинок, входить не стільки імітувати природне середовище, але проявити її внутрішній характер, об'єднати настрій навколишньої природи.

Органічне садівництво засноване на міжнародних стандартах органічного землеробства, які офіційно прийняті в багатьох країнах. Ці стандарти забезпечують екологічність землеробства, а прийоми дозволяють утримувати здоровий, красивий сад без хімії та створити екологічно безпечний навколишній ландшафт.

Біодинамічне садівництво засноване на принципах біодинамічного землеробства. Прийоми біодинаміки дозволяють підвищувати вміст гумусу в ґрунті, підвищувати стійкість рослин, впливати на поліпшення якості плодів, декоративність рослин, стримувати хвороби та шкідників рослин без застосування хімічних або біологічних препаратів.

Пермакультура -це методика ведення екологічного садівництва і землеробства, спрямована на створення повноцінної екосистеми, здатної забезпечувати своїх господарів всіма необхідними ресурсами: харчуванням, водою, енергоносіями, задовольняти естетичні потреби, зберігати та примножувати здоров'я.

ЕМ-технології — це комплекс заходів щодо поліпшення родючості ґрунту, здоров'я, життєвої сили та врожайності рослин з використанням ефективних мікроорганізмів (ЕМ). Ефективні мікроорганізми — це види бактерій і грибків, що становлять здорову мікрофлору ґрунту

Таким чином, сучасний дизайн намагається створити комфортний простір, поєднати урбаністичне теперішнє з елементами природного середовища шляхом екологічно вірного та корисного наповнення.